

βιάζεται ἡ συγκρότησις αὐτοῦ μετὰ τὴν δόξαν τοῦ Γερμανοῦ Φαλλμεραύερου, ὅστις, θελήσας νὰ θάψῃ ζῶσαν τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν, ἐθεώρητε συντελεστικώτατον αὐτοῦτο νὰ πρεσβεύσῃ, ὅτι ἡ Πελοπόννησος, καθ' ἧσαν τὴν ὁδὸν καὶ ἐν ἀρχῇ ἐτι τῆς ἐνάτης ἑκατομνητρίδος, διετέλει δουλωμένη καὶ ἐρημουμένη ὑπὸ βαρβάρων Σλαβικῶν φυλῶν; Πῶς συμβιβάζεται πρὸ πάντων μετὰ τὴν δόξαν ταύτην ἡ ὑπαρξίς τῶν λαμπερῶν βιομηχανικῶν κατασκευῶν ἐν οἷς κατεσκευάζοντο ὑφάσματα καὶ τάπητες, περὶ ὧν μετὰ τοσούτου βαυμασμοῦ ὁμιλεῖ ἄνθρωπος συνειθισμένος βεβαίως νὰ βλέπῃ τὰ πολυτιμότερα τῆς τέχνης ἔργα, οἷος ὁ συγγραφεὺς τοῦ χρονικοῦ ἀπὸ τοῦ ὁποῖον παρελάβομεν τὴν παροῦσαν διήγησιν, (ᾧ ὁ ἔγγονος τοῦ Βασιλείου καὶ μετὰ τὸν Λέοντα διάδοχος αὐτοῦ, Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος; Τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι ἀναμφιβόλως σπουδαιότατα· ἀλλ' ἰσως δὲν ἀρμόζει νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτῶν σήμερον, ἰστάμενοι ἐτι ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἀγαθῆς Δανηλίδος.

ΦΥΣΙΚΟΪΣΤΟΡΙΚΑ.

ΟΙ ΔΕΛΦΙΝΕΣ,

κατὰ τὸ Γαλλικόν.

Τὸ μέγα γένος τῶν Κητῶν χαρακτηρίζεται ἀπὸ τῆς παραδόξου διαθέσεως τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, δι' ἣν καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ ἐπωνυμία τῶν *φροσητῆρων*· διότι ὅταν καταπίνωσι τὰ ἐνυδρὰ ταῦτα ζῶα εἰς ἀχανῆ φάραγγα τὴν λείαν αὐτῶν, ῥοφῶσι συγχρόνως καὶ μεγάλην ποσότητα ὕδατος, ἣν πρέπει μετὰ ταῦτα νὰ ἀπορρίψωσιν. Αὕτη λοιπὸν, δι' ἰδιαίτερου ὀργανισμοῦ τοῦ οὐρανίσκου, διέρχεται διὰ τῶν ρωθίωνων, συσσωρεύεται εἰς θύλακον ὑπάρχοντα παρὰ τὸ ἐξωτερικὸν στόμιον τῆς κοιλότητος τῆς ρίνος, ἐκεῖθεν, ὡς ἐκ τῆς πίστεως ἰσχυρῶν μυῶνων, σφενδονίζεται βιαίως διὰ μικρᾶς ὀπῆς ἠνεωγμένης εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀποτελεῖ τοὺς περιέργους ἐκείνους πίδακας, οὓς ἐκπληττόμενοι βλέπουσι πολλάκις μακρόθεν οἱ θαλασσοπόροι ἐν τῷ ὠκεανῷ.

Τὰ κῆτη δὲν ἔχουσιν οὐδὲ ἴχνος τριχώσεως, ἀλλὰ τὸ δέρμα των, στιλπνὸν καὶ λεῖον, περικαλύπτει ἀμέσως τὸ ἄφθονον καὶ ἐλαιώδες ἐκεῖνο λίπος, τὸ κυρίως ἐπιζητούμενον ὑπὸ τῶν κητοθηρῶν. Παρὰ δὲ τὰ πλευρά των ἔχουσιν πτερυγία τόσον βραχέα, ὥστε οὐδὲν δύνανται δι' αὐτῶν νὰ συλλαβῶσι. Τινὰ εἶδη ἔχουσιν ὀδόντας κωνικοὺς καὶ ὅλους ὁμοίους διὰ τοῦτο δὲν μαστῶσιν, ἀλλὰ καταπίνουσι τὴν τροφὴν των. Ἄλλα δ' ἔχουσιν ἐπὶ τῆς ῥάχους πτερυγίαν κάθετον, τενοντώδους οὐσίας, μὴ στριζόμεναν ὁμῶς ὑπὸ ὀρέας.

(α) Τὸ χρονικὸν τοῦτο ἐπιγράφεται, « Ἱστορικὴ διήγησις τοῦ βίου καὶ τῶν πράξεων Βασιλείου τοῦ τοῦδε βασιλέως, ἡ Κωνσταντῖνος, βασιλεὺς ἐν θεῷ Ἰουλιανῶν, ὁ τούτου υἱὸς. φιλοπόνως ἀπὸ διαφόρων ἀθροίσας διηγημάτων, τῷ γράφοντι προσετέθητο. »

Οἱ ὀφθαλμοὶ των εἰσὶν ἐπίπεδοι πρὸς τὰ ἔξω, ὁ δὲ σκληρωτικὸς ἢ ἐξωτερικὸς αὐτῶν ὕμην εἶναι στερεὸς καὶ παχύς· ὀπισθίους δὲ πόδας δὲν ἔχουσιν. οὔτε δὲ τρίχηρον, ἀλλ' οὔτε κόγχην ὠτίων, οὐχ ἦττον ὁμῶς καὶ βλέπουσι καὶ ἀκούουσιν εἰς μακρὰς ἀποστάσεις. Ἡ θηρία ταῦτα, ἔχοντα μῆκος, τὰ μὲν ἐλάττωνα ἔξ, τὰ δὲ μέζονα ὀγδοήκοντα ποδῶν καὶ ἐπέκεινα, κατετάτταντο ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῶν φυσικῶν μετὰ τῶν ἰχθύων· ἀλλὰ τέλος ἐθεωρήθησαν ὡς μαστοπόρα, διότι ἔχουσιν ὑπὸ τὴν κοιλίαν μαστοὺς δι' ὧν γαλακτοτροφοῦσι τὰ νεογνά των, καὶ πρὸς τούτοις ἔχουσι διπλὴν γενικὴν κυκλοφορίαν αἵματος. Ἡ οὐρά των σύγκειται ἀπὸ παμπληθεῖς μυῶνας, ὧν ἡ μεγίστη ἀνάπτυξις εἶναι ἀπαράδειγμάτιστος παρὰ τοῖς λοιποῖς μαστοφόροις, καὶ τοῖς χρηθεῖ τὴν μεγάλην ἐκείνην τῆς νήξεως δύναμιν καὶ ταχύτητα.

Οἱ κυρίως δελφῖνες, ἔχοντες ῥύγχος προέχον τῆς κεφαλῆς καὶ στενιώτερον αὐτῆς, καὶ ὀδόντας ἀπλοῦς καὶ σχεδὸν πάντοτε κωνικοὺς εἰς τὰς δύο σιαγόνας, εἶναι, ἂν καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὸ ἐναντίον ἐνόμιζον, τὸ σκληρότερον καὶ μάλλον αἰμοδόρον εἶδος τοῦ γένους τούτου. Ὁ κοινὸς δελφίς, ἀτρακτοειδὲς τὸ σχῆμα, δηλ. λεπτότερος κατὰ τὴν οὐρὰν ἢ τὴν κεφαλὴν, ἔχει μῆκος ὀκτὼ ὡς δέκα ποδῶν, καὶ τὸ ῥύγχος πεπιεσμένον, φέρον 32—47 ὀδόντας κωνικοὺς, στιλπνοὺς καὶ ὀξεῖς. Ἐπὶ δὲ τοῦ νώτου ἔχει ἐκρυσιν στεατώδη, πτερυγίῳ παρεμφερῆ, ἀλλ' οὐδόλως ἐκτελοῦσαν αὐτοῦ τὴν ἐνέργειαν, διότι, ἰνώδης οὖτα, μαλακὴ καὶ λιπώδης, μυῶνων δὲ στερουμένη κινητικῶν, ἀμοιρεῖ κινήσεως ἐντελῶς. Τὸ δὲ χρῶμα εἶναι μέλας μὲν εἰς τὴν ῥάχιν, λευκὸς δὲ εἰς τὴν κοιλίαν.

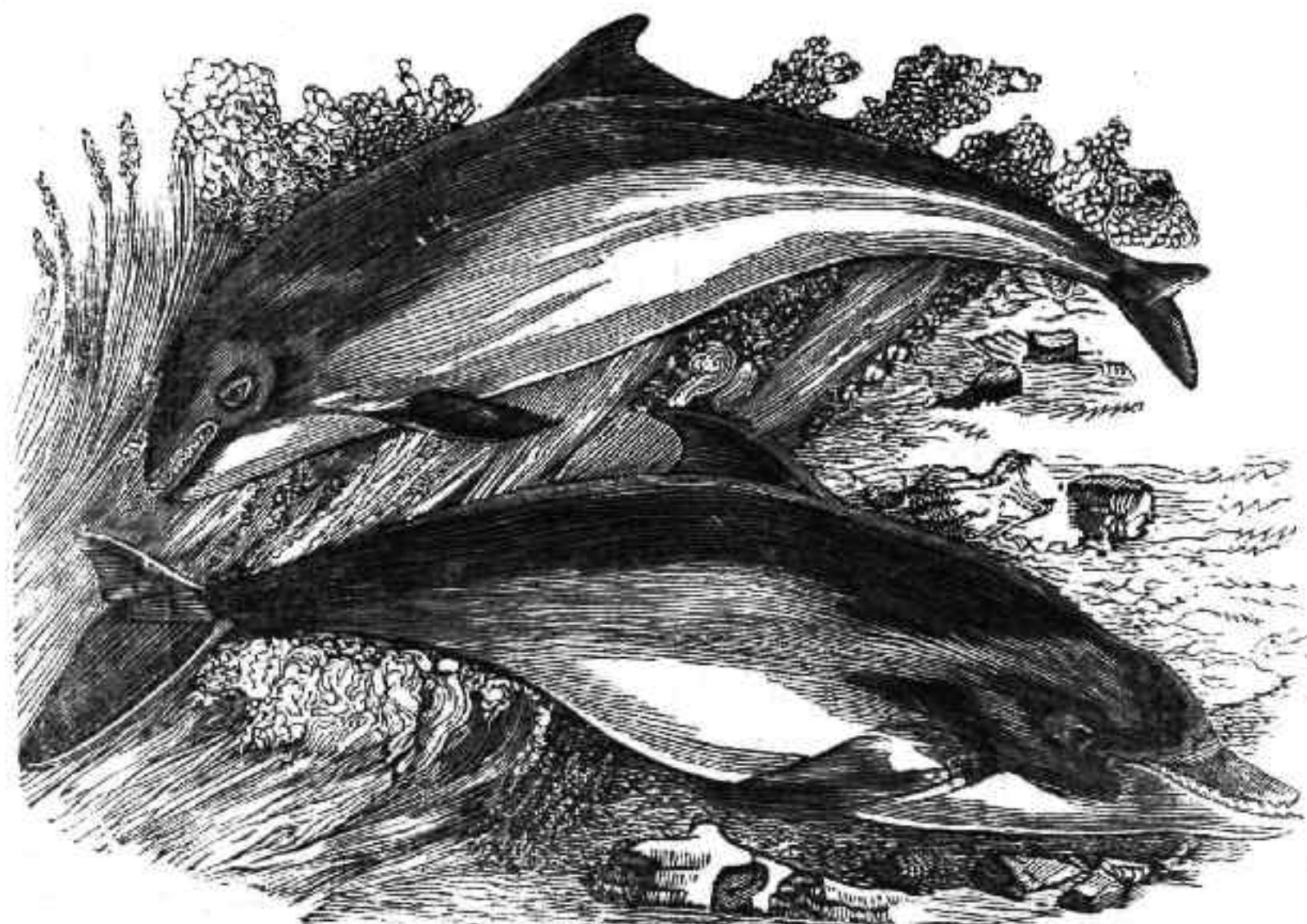
Τὸ ζῶον τοῦτο ἀπαντᾷται συνήθως εἰς ὅλας τὰς Εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας, καὶ πολλάκις ἀναπλέει τοὺς μεγάλους ποταμούς, καὶ διχμενεῖ ἐν αὐτοῖς μακρὸν χρόνον. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἦτον περίφημον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἀλλ' οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζον τὸ ὄνομα καὶ ὄχι τὸ ζῶον. Τούτου, ὅσον παράδοξον καὶ ἂν φαίνεται, ὑπάρχουσι πολλαὶ ἀποδείξεις. Ἄς ἰδῶμεν πρῶτον τοὺς ποιητάς.

Παραλείπω τοὺς δελφῖνας ἐφ' ὧν ὠχοῦντο οἱ θαλάσσιοι θεοὶ, ὅταν προσκληθέντες ἦλθον εἰς τὸν γάμον τῆς Θέτιδος μετὰ τοῦ Πηλέως, οὔτε ἐπιμένω νὰ ἐξετάσω πῶς κατώρθωσαν οἱ δύο ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος σταλέντες δελφῖνες νὰ ἐξέλθωσι τοῦ θαλασπίου βυθοῦ, καὶ πορευθέντες πρὸς τὸ ὄρος Ἀτλαντα, νὰ τῷ φέρωσιν ἐκεῖθεν τὴν Ἀμφιτρίτην, ἀλλὰ περιορίζομαι εἰς τὸ συμβᾶν τοῦ Ἀρίωνος.

Τίς δὲν ἠξεύρει, ὅτι ὁ Ἀρίων ἦτον περίφημος μουσικὸς, ὅστις, διὰ τῆς λύρας καὶ τῆς φωνῆς του, κατὰ θέλησιν, ἀ-ῆγειρε καὶ κατέλυε τείχη, ὅπερ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ θεωρήσωμεν ὡς μυθώδες, διότι καὶ τὴν σήμερον καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, ἐν ᾗ ἴσως ἀποθνήσκει πολλάκις τῆς πείνης ἢ εὐφροῦς καὶ ἡ ἀρετῆ, πολλοὶ μουσικοὶ, διὰ μόνης τῆς φωνῆς ἢ τῆς λύρας των, οἰκοδομοῦσι παλάτια καὶ ἐπαύλεις. Ἀλλ' ἰδοὺ ποῦ τὸ θαῦμα ἀρχίζει. Ὁ Ἀρίων, φορολογήσας τὰ ὄσα τῶν Ἰταλῶν, καὶ ἐρχόμενος νὰ φορολογῆται καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐπέβη μετὰ τοῦ προϊόντος τοῦ λάρυγγος

του εἰς πλοῖον Κορινθιακόν, οὗ οἱ κακοῦργοι ναῦται, ἄγροικοὶ υἱοὶ τῆς θαλάσσης, καὶ κατ' οὐδέν τῆς φωνῆς καίνης μουσικώτεροι, βεβαίως δὲ ἀμουσώτεροι τῶν δελφίνων, ἀπεράσισαν νὰ ρίψωσι τὸν τραγωδιστὴν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ν' ἀρπάσωσι τὰ χρήματά του. Ὁ δὲ Ἀρίων, αὐτόχρημα τραγωδιστῆς τὴν δειλίαν, ἀντὶ νὰ ἰδῇ πῶς ν' ἀντιπαλαίσῃ ἀνδρείως, τοὺς παρεκάλεσε μόνον ἐν ταπεινότητι, πρὶν ἐκτελέσωσι τὸν ἀπαίσιόν των σκοπὸν, νὰ τὸν ἀκούσωσιν ἐπὶ μίαν στιγμὴν κρούοντα τὴν λύραν του. Ἐλαβε λοιπὸν τὸ ὄργανον εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἤρχισε νὰ παίζῃ εἰς ἤχον θρηνώδη, ἐπ' ἐλπίδι νὰ τοὺς κινήτῃ εἰς οἶκτον, ἀλλὰ ματαίως, καὶ οἱ ἀνόητοι τὸν ἐρρίψαν εἰς τὰ κύματα.

Ἀλλ' ἀπὸ τὰ μέλη αὐτοῦ ἐλκυσθέντες, πλῆθος δελφίνων παρηκολούθουν τὸ πλοῖον καὶ τὸν ἤκουον. Εἰς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν ἐκάθισε τὸν μελωδὸν εἰς τὴν ῥάχιν του, καὶ ἐτράπη πρὸς τὴν ξηρὰν, προπεμπόμενος ὑπὸ τῶν λοιπῶν ὄλων, οἵτινες περιεκάλπαζον περὶ τοῦ, ἢ διὰ νὰ φαιδρύνωσι τὸν μονότονον πλοῦν, ἢ διὰ νὰ τὸν ἀκούωσι· διότι, ἂν πιστεύσωμεν τὰς ἀρχαίας γραφὰς καὶ γλυφὰς, τὰς παριστώσας τὸ συμβάν τοῦτο, ὁ Ἀρίων, καθ' ὅλην τὴν διαπόντιον ἱκασίαν του, οὐδὲ στιγμὴν δὲν ἔπαυσε κιθαρίζων. Ὅπως δὴ ποτε, οἱ φιλόμουσοι δελφίνες τὸν ἔφερον πρὸς τὸν βασιλέα Περίανδρον, ὅστις, συλλαβὼν τοὺς πειρατὰς, τοὺς ἐκρέμασε. Ἀλλ' ἀπὸ τῶν ποιητῶν ἂν μεταβῶμεν εἰς τὰς ἐκ-

θέσεις τῶν ἀρχαίων ἱστορικῶν καὶ φυσιολόγων, θέλομεν ἰδῇ ὅτι καὶ αὐτῶν αἱ διηγήσεις δὲν εἶναι ἥττον θαυμάσιαι.

Κατ' αὐτοὺς, ὁ δελφίς εἶναι νοσημονέστατον ζῶον, ἡπιώτατον καὶ καλοκαγαθότατον, εὐμενὲς πρὸς τοὺς εὐμενεῖς, ἀγάπην ἀνταποδίδον πρὸς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτό, εὐγνώμον καὶ εὐπειθές, καὶ τοσοῦτον ἐκδοτὸν εἰς τὰ περιπαθῆ αἰσθήματα ταῦτα, ὥστε πολλάκις ἀπέθνησκεν ὅταν ἐστερεῖτο τοῦ ἀντικειμένου τῆς φιλίας αὐτοῦ.

Ὁ Πausanίας λέγει ὅτι εἶδεν ἐν Ποροσελήνῃ δελφίνα, ὅστις, πληγωθεὶς ὑπὸ ἀλιέων, ἔπεσεν ἐκπνέων εἰς τὸ παράλιον· ἀλλ' ἐκεῖ ἰδὼν αὐτὸν παιδίον, τὸν ἐπεριποιήθη καὶ τὸν ἰάτρευσε. Ὁ δὲ δελφίς, σῶστρα ἀποδίδων εἰς τὸν ἰατρὸν του, ἤρχετο ὁσάκις ὁ παῖς τὸν ἐκάλει, καὶ παρέχων τὰ νῶτά του, ἔφερεν αὐτὸν ἐπὶ τῶν κυμάτων (Πaus. Λακ. 25).

Ὁ δὲ Πλίνιος λέγει, ὅτι δελφίς τῆς Λακρίνης λίμνης τοσοῦτον εἶχεν οἰκειωθῇ πρὸς παῖδα, ὥστε τὸν ἔφερεν ἐπὶ τῶν νώτων του εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην εἰς τὸ σχολεῖν· ὅταν δέ ποτε ἠσθένησε τὸ παιδίον, ὁ

δελφίς, μὴ δυνάμενος νὰ ὑπομείνῃ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ἀπέθανε τῆς λύπης. Προσθέτει δ' ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, ὅτι ἄλλος δελφίς τῆς κατὰ τὸν Ἰπκῶνα παρλίας τοσαύτην εἶχε φιλίαν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε ὁσάκις ἐβλεπέ τινας λουομένους, ἐσπευδεν ἀμέσως νὰ παίξῃ μετ' αὐτῶν καὶ νὰ τοὺς δεχθῇ εἰς τὴν ῥάχιν του· ὅτι δ' οἱ ἀλιεῖς, ὠφελοῦμενοι ἀπὸ τὴν φιλανθρωπὸν του διαθέσιν, τὸν εἶχον ἐθίσει νὰ ἀλιεύῃ ἀντ' αὐτῶν, μισθὸν παραχωροῦντες μέρος τῶν συλλαμβανομένων ἰχθύων (ΙΑ'. 8).

Καὶ ὁ Αἰλιανὸς δὲ συνέλεξε πολυαρίθμους ἱστορίας περὶ τῆς τρυφερότητος τῶν μητρικῶν αἰσθημάτων τῶν δελφίνων ὑπὲρ τῶν παιδίων των, περὶ τοῦ εὐαγίου, τοῦ πειθηνίου καὶ φιλανθρώπου χαρακτῆρος αὐτῶν, περὶ τῆς ἀγχινοίας των εἰς ὅλας τὰς παιδίας καὶ εἰς ὅλας τὰς πράξεις των (περὶ ζώων ἱς. Βιβλ. Α, Β, ΣΤ, Η, Ι, ΑΙ, ΙΒ). Βεβαίως ὁμως δὲν θέλω ἐπαναλάβει ἐδῶ ὅλας τὰς γελυίας αὐτὰς ἱστορίας. Ἀπαγορεύεται τῆς σχολαστικότητος!

Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ φυσιολόγοι! Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει, ὅτι ὁ δελφίς ἔχει τὸ στόμα ὑπὸ τὴν κεφαλὴν

καὶ μακριὰ τοῦ ἄκρου ῥύγχους, καὶ ὅτι, διὰ τὴν συλ-
λῆθ' τὰ πρὸς τροφήν, ἀναγκάζεται νὰ στραφῇ ἐπὶ
τὴν πλευρὰν ἢ καὶ ὑπὲρ. Ὁ δὲ Πλίνιος, ἐκτὸς τοῦ
ἢ θέλει τὸ στόμα ὅπου καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, τοῖς
ἔπειτα ἐπὶ τοῦ νώτου πτερύγιον ἀκανθωτὸν, ἰσχυρὸν,
λέγει, ὅπλον, δι' οὗ πολεμοῦσι καὶ δαμάζουσι κροκο-
δείλους, ὃ δύνανται ὁμῶς νὰ συστέλλωσιν ἐν ἑαυτοῖς θέ-
λουσι νὰ καταστήσωσιν αὐτὸ ἀκίνδυνον, ὡς ὅταν φέ-
ρῳσιν ἐπὶ τῶν νώτων ἄνθρωπον ἢ παιδίον.

Ἐν τούτοις τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι τὰ δύο
ταῦτα χαρακτηριστικὰ τῆς θέσεως τοῦ στόματος
καὶ τοῦ πτερυγίου συνυπάρχουσι τῷ ὄντι εἰς τινὰ
ἰχθύν. Ἀλλὰ ποῖον εἶναι τὸ ἥπιον, τὸ τιθασσόν, τὸ
φιλόανθρωπον τοῦτο ζῶον; Τίς ἔθελε τὸ πιστεύσει;
ὁ Καρχαρίας! (α). Ὁ Καρχαρίας! ὁ ἀγριώτερος, ὁ
θηριωδέστερος τῶν ἰχθύων! Ὁ Καρχαρίας! ὁ τρόμος
τοῦ ναύτου, τῶν θαλασσῶν ὁ δόλιος καὶ αἰμοβόρος
ληστής, αὐτὸς ὅστις, ὡς ἡ γαλῆ τὸν μῦν, φονεύει
μυριάκις εἰς ἀποτρόπαια παίγνια διὰ τοῦ τρόμου
τὸ θυμὸν αὐτοῦ, πρὶν τὸ φονεῦσθαι διὰ τῶν μαιφόνων
ἐδόντων αὐτοῦ!

Ἰδοὺ ὁ δελφίς τῶν ἀρχαίων, ἰδοὺ τὸ ζῶον, περὶ οὗ
ὁ Ὀππιανὸς, ἀφ' οὗ τὸ περιγράφει τοσοῦτον ἀκρι-
βῶς ὥστε, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἀναγνωρίσῃ πᾶς τις
τὸν καρχαρίαν, διηγείται, ὅτι ἐξέρχεται τῆς θαλάσσης
ὅταν ἀκούῃ τοὺς ποιμενικοὺς αὐλοὺς, καὶ συνοδεύει τὰ
ἄθωα ποίμνια, καὶ συναναπαύεται μετ' αὐτῶν ὑπὸ τὰς
τερπνὰς σκιὰς τῶν δασῶν! (Ἀλιευτικ. Α').

Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν πάσας ταύτας τὰς παραδόξους
ἀπάτας, καὶ ἄς ἰδῶμεν τί εἶναι ἀληθῶς ὁ δελφίς.

Τὸ ζῶον τοῦτο, ὡς ὅλα τὰ κήτη, ζῇ κατὰ τὸ
μᾶλλον καὶ ἥττον ἀγεληδόν. Εἶναι δὲ ζωηρόν καὶ
εὐρωστον, καὶ τόσον ἀδελφάγον καὶ λαίμαργον, ὥστε
κατακίνει εὐκόλως πᾶν δέλεαρ ῥιπτόμενον πρὸς αὐτό.
Κολυμβᾷ δὲ παραδόξως, ὅταν μάλιστα ἔχῃ μεγάλας
ἀποστάσεις νὰ διανύσῃ, συστειλλόμενον μὲν εἰς ἡμικύ-
κλιον, διαστειλλόμενον δὲ μεθ' ὁρμῆς πάλιν ἀλλεπαλ-
λήλως· διὰ τοῦτο, ὅταν εἶναι παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν
τῆς θαλάσσης, ἡ ῥάχις αὐτοῦ ἀλληλοδιαδόχως κρύπτε-
ται καὶ φαίνεται πάλιν. Ἡ μόνη του δὲ ἐνασχόλησις
εἶναι νὰ διώκῃ τοὺς μικροὺς ἰχθῦς, οἷον τριχίας,
ἀφύας, σκόμβρους, καὶ αὐτὰς τὰς συνοδίας τῶν
θύνων, ἐπ' ἐλπίδι τοῦ νὰ συλλάβῃ τοὺς μικροτέρους
αὐτῶν. Ἀλλ' ὅλοι οἱ ἰχθῦς οὗτοι, ἂν δὲν συλληφθῶσιν
ἐξαίφνης, διαφεύγουσιν εὐκόλως τὸν κίνδυνον, διότι ὁ
δελφίς, ἔχων ἀκινήτους τοὺς τοῦ τραχήλου σπονδυ-
λους, καὶ τὴν κεφαλὴν συμφυῇ μετὰ τὸ σῶμα, δὲν δύ-
ναται νὰ στρέψῃ αὐτὴν πρὸς τὰ πλάγια, χωρὶς νὰ
στρέψῃ ὅλον τὸ σῶμα ὁμοῦ, καὶ ἡ βραδύτης τῶν
κινήσεων τοῦ τούτου, δίδει καιρὸν εἰς τοὺς διωκομέ-
νους νὰ φύγῳσιν.

Ὁ δελφίς ἔχει μέγαν ὄγκον ἐγκεφάλου. Περιορί-
ζεται ὁμῶς ὁ νοῦς αὐτοῦ εἰς μόνην τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν
φυσικῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, τῆς τροφῆς, ἀναπαύσεως καὶ
παραγωγῆς. Ἄλλως τε παρακολουθεῖ τὰ πλοῖα,
παίζει καὶ σκιρτᾷ παρὰ τὰ πλευρὰ αὐτῶν καὶ ἐπὶ

τὰ ἰχνη αὐτῶν, καὶ οὔτε ἡ παρουσία τοῦ πληρώμα-
τος, οὔτε ἡ ὄψις τῶν ἰππίων, οὔτε ὁ θόρυβος ὁ ἐπὶ
τοῦ καταστρώματος τοῦς τρομάζει. Ἐνίοτε τινες, ἐν
τῇ ταχύτητι τῶν κινήσεων τῶν, εἰσπηδοῦσιν εἰς τὰ
πλοῖα, ἀλλ' ἐξ εὐθείας τοῦτο, οὐχὶ ἐκ προθέσεως.
Τῶν νεωτέρων τὸ κρέας τρώγεται, καὶ εἰς τὰ μεσημ-
ερινὰ τῆς Γαλλίας μάλιστα κατασκευάζονται ἐξ αὐτοῦ
ἀλλαντες (λουκάνικα) ἐξαιρετοί. Ὡς ὅλα τὰ κήτη, ἔχουσι
καὶ αὐτοὶ λίπος, ἔλαιον ὁμῶς πολλὰ ἐλπίγον περὶ ἔχουσι,
εἰ ὁ καὶ δὲν γίνεται ἰδιαιτέρα ἀλιεῖα αὐτῶν. Τοὺς
σοβοῦνται δὲ πολὺ αἱ ἀλιεῖς, διότι σχίζουσι τὰ δίκτυα
διὰ τῶν ὀδόντων τῶν, εἴτε διὰ νὰ διαφύγῳσιν ἂν
συλληφθῶσιν, ἢ διὰ νὰ φάγῳσι τοὺς συλληφθέντας
ἰχθῦς.

Ἀπαιτᾶται δὲ εἰς τὰς βορείους θαλάσσας, καὶ εἰς
αὐτὴν τὴν μεσόγειον ἢ δελφινοφώκη (delphinus tur-
sio), ἡ καὶ φουσητήρ λεγομένη, τὸ αὐτὸ χρῶμα
ἔχουσα, μῆκος δὲ πολλάκις δεκαπέντε ποδῶν καὶ
ἐπέκεινα, βραχὺ δὲ ῥύγχος καὶ εὐρύ καὶ πεπλατυμ-
μένον, ἔχον εἰκοσιένα ἢ εἰκοσιπέντε κωνικοὺς καὶ
πολλάκις ἀμβλεῖς ὀδόντας ἐκατέρωθεν ἐκάστης σια-
γόνος.

Ἡξεύρετε τί ἦτον ὁ ὄρυξ, τὸ θαλάσσιον τέρας τῶν
ἀρχαίων, τοῦ μεσαιῶνος ἡ ὄρκα, ἥτις εἰς ἀμφοτέρας
τὰς ἐποχὰς ἡγάπα νὰ τρώγῃ νέας ἡγεμονίδας, καὶ
εἰς ἀμφοτέρας ἔσχε τὸ αὐτὸ τέλος; Δὲν θὰ διη-
γηθῶ τὴν ὄρκαν τοῦ Μαινομένου. Ὁρλάνδου καὶ
τῆς ὡραίας Ἀγγελικῆς, διότι μόλις οἱ ὡραῖοι στίχοι
τοῦ Ἀρίστου καθιστῶσι τὸ ἀνέκδοτον φορητόν· προ-
τιμῶ δὲ ν' ἀναφέρω τῆς Ἀνδρομέδας τὸ θαλάσσιον τέ-
ρας, διότι εἶναι ἱστορικόν, καθ' ὃν τρόπον τὰ πλεῖ-
στα τῶν συγχρόνων τοῦ Ἑλληνικῶν συμβάντων.

Ἦτον λοιπὸν ἓνα καιρὸν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν βα-
σιλεὺς ὀνομαζόμενος Κηφεύς, καὶ βασίλισσα καλου-
μένη Κασιόπη ἢ Κασιόπεια. Τὸ ἀγαθὸν τοῦτο βα-
σιλικὸν ζεῦγος ἦτον ἀναμφιβόλως κοράκιων μελάντερον,
ὡς ὅλοι τῶν οἱ ὑπήκοοι, ἀλλὰ τοῦτο δὲν τοὺς ἐκώ-
λυε νὰ ἔχῳσι θυγατέρα λευκότεραν περιστερᾶς, ὀνο-
μαζομένην Ἀνδρομέδαν. Ἦτον δὲ καὶ φρόνιμος ἐνταυτῷ
καὶ ὡραία, ἐντέλεια γυναικὸς ἐν γένει, ἂν σπέρμα
ματαιοφροσύνης δὲν εἶχεν ἀναφυῇ εἰς τὴν καρδίαν
αὐτῆς, καὶ ἀναπτυχθὲν δὲν τῇ εἶχεν ἀνατρέψει τὴν κε-
φαλὴν. Ἐν τῇ αὐθάδει αὐταρεσκείᾳ τῆς παρέβαλεν
ἑαυτὴν πρὸς τὴν Ἥραν, καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἐτι μα-
ταιοτέρα, ἔλεγεν, ὅτι μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς αἱ δύο
ὁμοῦ ἀποτελοῦσι ζεῦγος θελκτικώτερον τῶν Νηρηί-
δων πολὺ. Καὶ αὐτὴ δὲ, εἰ καὶ μελάγχρους, δυσχυρί-
ζετο ὁμῶς εἰς τοὺς αὐλικούς αὐτῆς, ὅτι ἦτον ἀναμφισβη-
τήτως ὡραιότερα τῆς Ἥρας.

Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε, διὰ μὲν
τὰς ἀπρεπεῖς τῆς μητρὸς καυχῆσεις ἐγέλασεν, ἀλλὰ
τῆς θυγατρὸς αἱ ἀξιώσεις τὴν παρώργισαν, καὶ ἀπε-
φάσισε νὰ ἐκδικήσῃ κατ' αὐτῆς τὴν προσβεβλημένην
φιλοτιμίαν αὐτῆς. Συνοδία τῶν Νηρηίδων λοιπὸν ἦλθε
πρὸς τὸν Ποσειδῶνα, καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν
ἐκδίκησίν αὐτῆς. Ὁ δ' ἐνοσίχθων ἐπεμψεν ἀμέσως
ἐν θαλάσσιον τέρας, ἓνα ὄρυκα, ὅστις κατηράνισε
τὴν Αἰθιοπίαν, κατέφαγε γράϊας καὶ παιδία ὅσα ὤρε-
Φυλλ. 3.

γετο, καί, κατὰ τὴν εὐγενῆ συνήθειαν τῶν θαλασσιῶν τεράτων, κατεπίασε καὶ κατέστρεψε τὸν λαόν διὰ νὰ ἐκδικηθῇ κατὰ τῶν ἡγεμόνων.

Τέλος ὁ φιλόλαος βασιλεὺς Κηφεὺς ἐπεμψε πρὸς τὸν χρησμὸν καὶ ἠρώτησεν εἰς τί πρέπει νὰ ἐνδῶσθῃ ὅπως ἀπαλλαγῇ τὸ ὑπῆκοον τοῦ ἀπὸ τὰς βασιάνους. Ὁ δὲ χρησμὸς ἀπεκρίθη, ὅτι τότε θὰ παύσῃσι τὰ δεινὰ τοῦ, ὅταν παραδώσῃ τὴν Ἀνδρομέδαν ἀλυσσοδέτον ἐπὶ τῶν σκοπέλων εἰς τὸ τέρας νὰ τὴν κατάρψῃ καὶ ὁ δυστυχὴς Κηφεὺς τὸ ἐξετέλεσε. Κατ' εὐτυχίαν ὅμως ὁ Περσεὺς, ἐπὶ τοῦ Πηγάσου ὁχοῦμενος, διήρχετο ἐκεῖθεν κατὰ τὴν ἐπίσημον στιγμήν, καθ' ἣν τὸ τέρας ἐξήρχετο τῶν ὑδάτων ὅπως καταβροχθίσῃ τὴν κόρην. Γὰρ δάκρυα δὲ αὐτῆς ἐκίνησαν εἰς οἶκτον τὸν ἥρωα, καὶ δείξας εἰς τὸν ὄρυκα τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, τὸν ἀπελιθώσεν, ἠλευθέρωσε τὴν Ἀνδρομέδαν, κατέπεισε τὸν Δία νὰ κατατάξῃ τὴν μητέρα τῆς Κασσιόπειαν μεταξὺ τῶν ἀστέρων, ὅπου ἀκόμη εὐρίσκεται, καὶ ἡ ἱστορία τελειώνει μελοδραματικώτατα, διὰ τοῦ γάμου τῆς ἡγεμονίδος μετὰ τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς.

Οἱ ἀρχαῖοι φυσιογράφοι ἡσχολήθησαν σπουδαιότατα εἰς τὸ ν' ἀνακαλύψωσι τίνος φύσεως τέρας ἦτον τὸ τέρας τῆς Ἀνδρομέδας, καὶ ἀπεφάσισαν, ὅτι ἦτον ἡ ὄρυκα τῶν τοῦ μεσαιῶνος, ἡ θαλάσσιος χὴν τῶν Γάλλων, ἡ Οὐδρα τέλος πάντων τοῦ περιηγητοῦ Βήλλωνος, ὅστις διισχυρίζεται, ὅτι οἱ νέαι Ἕλληνες σέβονται τοὺς δελφίνας, καὶ φόνοσ δελφίνος θεωρεῖται παρ' αὐτοῖς ὡς ἀνθρωποκτονία.

Παρατρέχουμεν διάφορα ἄλλα εἶδη δελφίνων, ὧν τὰ ἦθη οὐδὲν περίεργον ἔχουσιν. Τὸ δὲ τῶν Δελφινόρυγγων γένος εἶναι συγγενέστατον πρὸς τὸ τῶν δελφίνων, ὥστε καὶ οἱ φυσιογράφοι ἐθεώρησαν ὡς μόνον χαρακτηριστικὸν τῆς διαφορᾶς, τὸ σχῆμα τοῦ κρανίου, εἰς θόλον κυρτούμενον, καὶ ἔχον ῥύγχος ἐπίμηκες, μὲ κωνικοὺς ἀγκύλους ὀδόντας.

Εἶδος δὲ τούτου εἶναι ὁ Μακρόπτερος Δελφινόρυγχος, οὗ ἐν καὶ μόνον ἄτομον, εἴκοσι περίπου ποδῶν μῆκος ἔχον, ἐγένετο γνωστὸν τῷ 1825. ὅθεν φαίνεται, ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο κατοικεῖ τοὺς ἀπωτάτους τῶν μεμακρυσμένων θαλασσῶν βυθοὺς, δι' ὃ καὶ ἔμεινεν ἐντελὼς ἀγνωστον καὶ εἰς τοὺς κητοθῆρας καὶ εἰς τοὺς περιηγητάς καὶ εἰς τοὺς φυσιολόγους.

Ἀλλὰ κατὰ μίαν νύκτα τοῦ ἔτους ἐκείνου, ἐν Γαλλίᾳ, εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σηκουάνου, ἄλιεὺς ἤκουσεν ἐπὶ τῆς παραλίας παράδοξον θόρυβον, εἰς τὴν στιγμήν τῆς ἀμπότιδος, καὶ ἔτρεξε μὲν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἀλλὰ τὸ σκότος καὶ ἡ ἀκατανόητος ἐκείνη βοή τὸν ἐτρόμαξαν, ὥστε δὲν ἐπλησίασεν. Ἐνίοτε ἤκούετο ὡς ῥόγγος ἀγνώστου καὶ μανιώδους θηρίου, ἄλλοτε στεναγμοὶ καὶ οἰμωγαὶ πνιγομένου· μετὰ ταῦτα ἐπατάσσετο τὸ ὕδωρ ὡς ὑπὸ καταβρόακτου, καὶ ἔτρεμε τῆς ὀχθῆς ἡ ἄμμος, καὶ ἀντήχει ὡς ἰσχυρῶς πληττομένη. Ὁ ἄλιεὺς ἐδραμεν ἀμέσως πρὸς τοὺς γαίτονας τοῦ, καὶ ἅμα ἐφεξεν, ἐφθασαν ὅλοι εἰς τὸ χωρίον.

Μακρόθεν ἤδη ἤκουσαν τὸν αὐτὸν θόρυβον, καὶ μετ' οὐ πολὺ εἶδαν ἐξεκείλιν ἐπὶ τῆς παραλίας, καὶ ἐκ-

βρασθέν ὑπὸ τῶν κυμάτων, μέγα θαλάσσιον τέρας, ἐναγωνίως σπαῖρον, καὶ μᾶτην προσπαθοῦν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἰὸ τῷμά του εἶχε μῆκος δεκαπέντε ποδῶν, ἐπτὰ δὲ ποδῶν περιφέρειαν, καὶ ἔμεινεν βαθυμῆδὸν ἀπὸ τῶν μικρῶν παραστερνίων αὐτοῦ πτερυγίων μέχρι τῆς οὐρᾶς· ἡ σάρυγξ τοῦ εἶχε πλάτος ὅσω ποδῶν, ἀλλ' ἦτον νωδός· τὸ δὲ χρώμα τοῦ ἦτον ὑπόρειον καὶ στιλπνόν, λευκαίνόμενον δὲ ὑπὸ τὴν κοιλίαν. Προσβαλόντες δ' αὐτὸ οἱ ἄλιεῖς διὰ βροχάλων καὶ ὀθειῶν, τὸ ἐρόνευσαν, καὶ τότε ἐγνώσθη, ὅτι τὸ ζῶον τοῦτο ἦτον ὁ μακρόπτερος Δελφινόρυγχος, οὐδέποτε ἄλλοτε ἀπαντηθείς. Πόθεν δὲ καὶ διατί ἦλθεν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, τίς ἐμβλέπει εἰς τοὺς ἀχνεῖς βυθοὺς τῆς θαλάσσης, ὥστε νὰ τὸ εἴπῃ;

Ἔτι μείζων εἶναι ὁ λεγόμενος ἑσπερμμένος (Cetognatus) Δελφινόρυγχος, ἔχων μῆκος τριάκοντα ὡς τριακονταπέντε ποδῶν, καὶ πάχος τοῦλάχιστον δεκαπέντε.

Ἡ δὲ λεγομένη Ἰνία τῆς Βολυβίας, κατὰ τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν, ἰδιαιτέρον γένος ἀποτελοῦσα, κατοικεῖ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας, καὶ ἔχει ἐπτὰ ὡς δέκα ποδῶν μῆκος, καί, ὡς αἱ φῶκαι, μύστακα περὶ τὸ στόμα, ἐξ ὀλίγων τραχειῶν τριγῶν συνιστάμενον. Τὸ δὲ χρώμα αὐτῆς εἶναι μεταβλητόν, κυανόφαιον συνήθως ἄνω, ἀποκλίνειν περὶ τὴν κοιλίαν πρὸς τὸ ροδόχρουν. Ἄλλοτε δὲ εἶναι ὑπέρυθρος, ἢ μελανόφαιος, ἢ στικτὴ, ἢ ῥαβδωτὴ. Γεννᾷ δὲ, ὡς βεβαιοῦσιν οἱ σπουδάζοντες τὰ ἦθη τοῦ ζώου τούτου, ἐν μόνον τέκνον ἐκάστοτε, καὶ τοσαύτη εἶναι ἡ μετὰ τὴν μητρός καὶ παιδίου στοργή, ὥστε πολλάκις ἐκτίθενται εἰς τοὺς μεγίστους κινδύνους δι' ἀμοιβαίαν ἄμυναν. Τὰ ζῶα ταῦτα δὲν ἔχουσι τὰς κινήσεις τὸτον ζωηρὰς καὶ σφοδρὰς ὡς οἱ λοιποὶ δελφῖνες, καὶ ἀναβαίνουνσι συνεχέστερον αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, διὰ ν' ἀναπνέωσι τὸν ἀέρα. Συνδιαντῶνται δὲ ἀνὰ τρία ἢ τέσσαρα ἐν οἰκογενεῖᾳ ὁμοῦ, καὶ θηρεύουσι τὴν λείαν των, ἔχοντα τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τῶν κυμάτων.

Αἱ δὲ φῶκαι κατὰ τοῦτο διαφέρουσι τῶν ῥηθέντων γενῶν, ὅτι ἔχουσι τὴν κεφαλὴν οὐχὶ εἰς ῥύγχος ἐκτεινομένην, ἀλλὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον σφαιροειδῆ. Ἐχουσι δὲ ὅλαι, πλὴν τῆς λεγομένης βελούγα, σιαστωδὲς πτερύγιον ἐπὶ τοῦ νώτου.

Ἡ κοινὴ φῶκη, ἡ τόσον συνήθης ἐν τῇ μεσογείῳ, εἶναι ἐκ τῶν ὀδοιπορικῶν ἰχθύων. Εἰς τὸν Ὠκεανὸν ἀναβαίνει τὸ θέρος πρὸς τὰς βορείους θαλάσσας διὰ νὰ θροισθῇ, τὸν δὲ χειμῶνα καταβαίνει πρὸς νότον, ὅπου ὅμως διαμένει ἐνίοτε, μάλιστα ἐν τῇ Μεσογείῳ, δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Τὴν ῥάγιν ἔχει μελανὴν μετ' ἰσθαφῶν καὶ χλωρῶν ἀποχρώσεων, τὴν δὲ κοιλίαν, λευκὴν. Τὸ δὲ μῆκος τῆς εἶναι τεσσάρων ὡς ἑξ ποδῶν, ὥστε εἶναι τῶν κητῶν τὸ μικρότερον.

Ζῶσι δὲ αἱ φῶκαι ἀγέληδόν, καὶ συνήθως διαντῶνται καὶ παίζουσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, πρωτίστην ἡδονὴν ἔχουσαι νὰ παλαίωσιν ἐπὶ τῶν τρικυμιῶν κατὰ τῆς ὁρμῆς τῶν κυμάτων. Ὅταν δὲ ἡ θάλασσα εἶναι γαληνιαία, ἀντιδιώκονται παίζουσαι καὶ σκιρτῶσαι ὑπὲρ τὸ ὕδωρ, ὥστε φαίνεται ὅλον τὸ σῶμά των. Εἶναι δὲ ἀθηράγοι, κατατρώγουσι μεγίστην ποσότητα

τητα ἰχθύων καὶ μαλακοδέρμων, καὶ ἀρπάζουσι πολλὰς τὴν λείαν των ἀπὸ τῶν ἀλιέων τὰ δίκτυα, κόπνυνται αὐτὰ διὰ τῶν ὀδόντων. Ἐνίοτε ἐνεδρεύουσι καὶ τὰς ἐκβολὰς τῶν ποταμῶν, καὶ συλλαμβάνουσι τοὺς κατερχομένους ἰχθύς, καὶ ἄλλοτε διώκουσιν αὐτοὺς καὶ ἀνω ποταμῶν. Καὶ ἡ φώκη δὲ τρέφει καὶ προστατεύει τὰ τέκνα της μετὰ μεγίστης φιλοστοργίας.

Ὁ δὲ κληθεὶς *φωκαινόρρυξ* (*phocaena orca*), ἄλλος ἀπὸ τὸν προῤῥηθέντα ὄρυκα, εἶναι τὸ μέγιστον εἶδος τῆς φώκης, ἔχον εἰκοσιπέντε ὡς τριάκοντα ποδῶν μήκος. Τὸ ῥύγχος του εἶναι βραχύτατον, καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου ἔχει μέγιστον πτερυγίον, τετραπικρὸν τὸ ὕψος. Οἱ ὀδόντες του εἶναι μεγάλοι μὲν ἀλλὰ σπάνιοι, τὸ δὲ χρώμα του μέλαν ἐπάνω, λευκὸν δὲ κάτω, καὶ ἔχει λευκὸν στίγμα ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ΦΑΛΑΚΡΟΚΟΡΑΞ.

Ὁ Φαλακροκόραξ (*Cormorant*) ὑπάγεται εἰς γένος τι θαλασσίων πτηνῶν, οὗ ὑπάρχουσι περίπου δεκαεπτὰ εἶδη. Ὁ διαγνωστικὸς χαρακτήρ τοῦ γένους τούτου συνίσταται εἰς τὴν ἰδιαίτουσαν διαμόρφωσιν τοῦ ποδός· ὁ ἐξώτατος τῶν δακτύλων εἶναι ὁ ἐπιμηκέστερος καὶ ὀρίζεται ἐξωτερικῶς ὑπὸ μικρᾶς μεμβράνης· ἡ ἀραχνώδης αὕτη μεμβράνη εἶναι πλατεῖα, πλήρης καὶ ὀλόκληρος· ὁ ἐπισθεν δάκτυλος ἔχει τὸ ἥμισυ μήκος τοῦ μεσαίου, καὶ πάντες οἱ δάκτυλοι ἔχουσι πλατεῖς, καμπυλοειδεῖς ἀλλ' οὐ καὶ ὀξεῖς ὀνυχας, ὁ δὲ μεσαῖος δάκτυλος ἔχει τοσαύτην πυκνότητα ὥστε ἀπαιτεῖται διὰ νὰ κρατῇ ἀσφαλῶς τὴν γλίσχρον ἄγρην ἐξ ἧς τρέφεται. Ὁ φαλακροκόραξ εἶναι ἐξαίρετος κολυμβητὴς καὶ δύτης καὶ καλὸς ἐνταυτῷ τὴν πτήσιν, ἡ δὲ ἀδδθηφαγία δι' ἣν εἶναι παροιμιακῶς περιδόητος, κρατεῖ εἰς διηνεκὴ ἐνέργειαν τὰς ἰδιαζούσας δυνάμεις, τὰς χορηγηθείσας αὐτῷ παρὰ τῆς φύσεως πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς ἀκορέστου αὐτοῦ ὀρέξεως. Ἀμα ὁ Φαλακροκόραξ παρατηρήσῃ τὴν ἄγρην του, ῥίπτεται ἐπ' αὐτῆς μετὰ καταστρεπτικῆς ταχύτητος, καὶ κατέχει αὐτὴν ἀμέσως ἐν ἀσφαλείᾳ διὰ τῶν πριονοειδῶν ὀδοντώσεων τοῦ μεσαίου δακτύλου του· διὰ τῆς βοηθείας δὲ τοῦ ἐτέρου ποδὸς ὁ ἰχθύς φέρεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, καὶ τότε δι' ἐπιτηδείας τινὸς κινήσεως ἀναστρέφεται πρὸς τὰ ἀνω εἰς τρόπον ὥστε κρατεῖται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, χωρὶς τὰ πτερυγία νὰ φέρωσι τὴν παραμικρὰν ἀντίστασιν. Ἡ φάρυγξ τοῦ φαλακροκόρακος δύναται νὰ ἐκταθῇ ἐπὶ πολὺ, ἐὰν ἐμπόδιόν τι συμβῇ πρὸς κατάσχεσιν τῆς ἄγρας του. Οἱ φαλακροκόρακες εἶναι κοινωνητικοί, καὶ ἐκτὸς τῆς ὥρας τῆς ὀχρείας, ὁδεύουσι γενικῶς ἀγεληδόν, καὶ πολλάκις ἐν συνοδίᾳ μετ' ἄλλων ἐνὸνδρων πτηνῶν ἅπερ μένουσιν ἀδλαβῇ ἀπ' αὐτῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ λαίμαργία τοῦ φαλακροκόρακος τὸν κινήσῃ ν' ἀρπάσῃ ἀπ' αὐτῶν τὴν ἄγρην των. Διὰ τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν εἰς τὸ ἀγρεύειν ἐπιτυχίαν ὁ φαλακροκόραξ κατέστη ἐν ἄλλῳ στοιχείῳ χρήσιμος ὡς καὶ

ὁ ἱέραξ. Ὁ Φάβερ περιγράφων τὸν τρόπον δι' οὗ αὐταὶ αἱ ἄγραι ἐξετελοῦντο ἐκφράζεται οὕτως. «Ὅταν ἐκ τῶν οἰκημάτων ἐνθα κρατοῦνται ἐξάγωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ ἰχθυοτροφεῖα, δέουσιν τοὺς ὀφθαλμούς των, διὰ νὰ μὴν ἐκπληχθῶσι καθ' ὁδόν· ὅταν δὲ φθάσωσιν εἰς τοὺς ποταμούς, ἀφαιροῦσι τὰ δέματα καὶ προσάπτοντες περὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ τραχήλου των λωρίον δερμάτινον, διὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ καταφάγωσι τὸν ἀγρευόμενον ἰχθύν, τοὺς ῥίπτουσιν εἰς τὸν ποταμὸν, ἐκεῖνοι δὲ ἀμέσως καταδυθίζονται ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκεῖ διὰ πολλῆς ὥρας διώκουσι τὸν ἰχθύν μετὰ τεραστίας ταχύτητος· καὶ ἅμα συλλαβῶσιν αὐτόν, ἀναφέροντες εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος καὶ ὀλίβοντες αὐτόν ὀλίγον διὰ τοῦ ῥάμφους, τὸν καταπίνουσιν, ἕως οὗ κατ' αὐτόν τὸν τρόπον ἕκαστον πτηνὸν καταβροχθίζει πέντε ἢ ἕξ ἰχθύς· καὶ τότε οἱ ἔχοντες αὐτοὺς, τοὺς καλοῦσιν ἐπὶ τῆς πυγμῆς, ἐφ' ἧς καταπετῶσιν ἀμέσως, καὶ πάντες, ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον ἐξεμοῦσι πάντας τοὺς ἰχθύς μικρὸν τι συντεθλιμμένους ἐκ τῆς πρώτης πρὸς τὴν σύλληψιν προσβολῆς· μετὰ ταῦτα δὲ θέτοντες τὰ πτηνὰ ἐπὶ ὑψηλῆς τινος θέσεως, λύουσι τὸ δέμα ἀπὸ τοῦ τραχήλου των, ἀφίνοντες ἐλευθέραν καὶ ἀνοικτὴν τὴν εἰς τὸν στόμαχον ὁδόν· καὶ πρὸς ἀμοιβὴν, ῥίπτουσιν εἰς αὐτὰ μέρος τῆς ἄγρας των, εἷς ἢ δύο ἰχθύς εἰς ἕκαστον, τοὺς ὁποίους, πίπτοντας εἰς τὸν ἄερα, ἀρπάζουσι μετὰ μεγάλης ἐπιτηδειότητος. Ἡ ὑπὸ τοῦ Φάβερ περιγραφομένη αὕτη ἐργασία κατηργήθη πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ· ἀλλ' ἐν τῇ Κίνᾳ εἶναι εἰσέτι καὶ μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει. Ὁ Κινεζικὸς φαλακροκόραξ εἶναι μελανόφαιος κατὰ τὸ ἄνω τοῦ σώματος, τὰ δὲ κάτω μέρη εἶναι ὑπάλευκα, καὶ ὁ τράχηλος εἶναι λευκός. Ἡ ἐπομένη εἰκονογραφία παριστᾷ τὸν τρόπον καθ' ὃν τελεῖται ἡ ἀγρευσις ἐπὶ τῶν λιμνῶν καὶ τῶν αὐλώνων τῆς Κίνας, καὶ ἡ ἐργασία ἐξηγεῖται ἐν τῷ ἐξῆς ἀποσπάσματι ἀπὸ τῶν τοῦ Λεκόντε, παλαιοῦ Γάλλου συγγραφέως. «Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ οἱ φαλακροκόρακες γυμνάζονται, ὡς οἱ ἄνθρωποι γυμνάζουσι τοὺς Ἰσπανικοὺς κύνας καὶ τοὺς ἱέρακας, καὶ εἷς μόνος ἄνθρωπος δύναται εὐκόλως νὰ οἰκονομήσῃ ἑκατὸν ὁ ἀλιεύς ἐξάγει αὐτοὺς εἰς τὴν λίμνην, καθημένους ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ σκάφους του, ἐνθα μένουσιν ἡσυχοί, περιμένοντες ἐν ὑπομονῇ τὰς διαταγὰς του. Ἀμα δὲ φθάσωσιν εἰς τὸν ὠρισμένον τόπον, κατὰ τὸ πρῶτον δοθὲν σημεῖον ἕκαστος ἵσταται πρὸς ἰδίαν τινὰ θέσιν, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἀνατεθὲν εἰς αὐτόν χρέος. Ἀστειότατον εἶναι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην νὰ βλέπῃ τις μετὰ πόσης εὐφυΐας μερίζονταί τὴν λίμνην ἢ τὸν αὐλῶνα ὅπου ὀφείλουσι νὰ ἐργασθῶσι· περιτρέχουσι κυνηγῶντες, καταδύονται, ἀναφέρονται ἑκατοντάκις εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἕως ὅτου τέλος εὐρίσκουσι τὴν ἄγρην των· τότε διὰ τοῦ ῥάμφους συλλαμβάνουσι τὸν ἰχθύν κατὰ τὸ μέσον τοῦ σώματος, καὶ τὸν φέρουσιν ἀλάνθᾳ· σίτως εἰς τὸν κύριόν των. Ἄν δὲ ὁ ἰχθύς ᾖ κατὰ πολὺ μέγας, βοηθοῦνται ἀμοιβαίως· καὶ εἷς μὲν κατέχει αὐτόν ἐκ τῆς κεφαλῆς· ἕτερος δὲ ἐκ τῆς οὐρᾶς, καὶ οὕτω φέρουσιν αὐτόν ἀμφότεροι εἰς τὸ σκά-